

LANDSTINGS- nytt

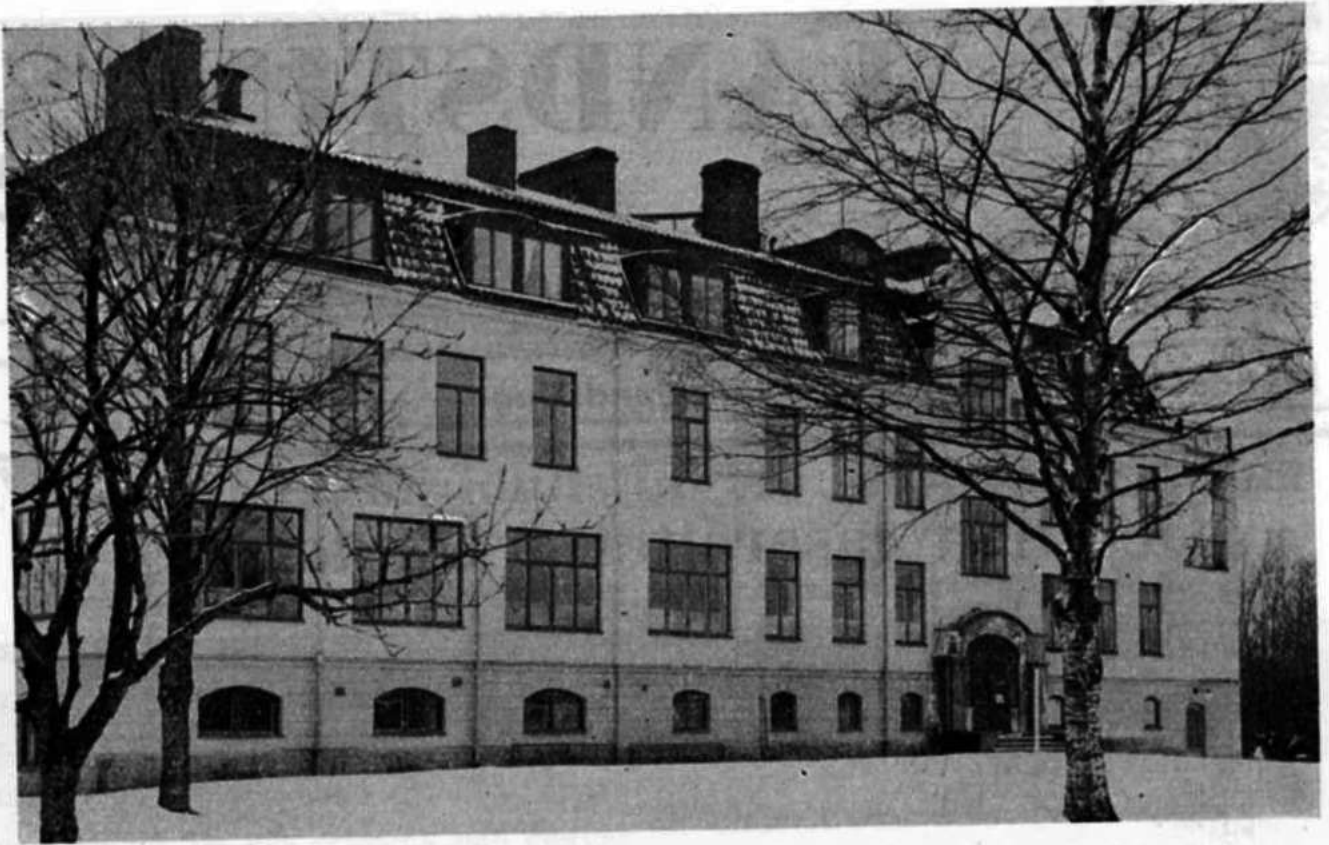
Meddelanden från Örebro läns landsting

Årg. 8 - 1961 - 2

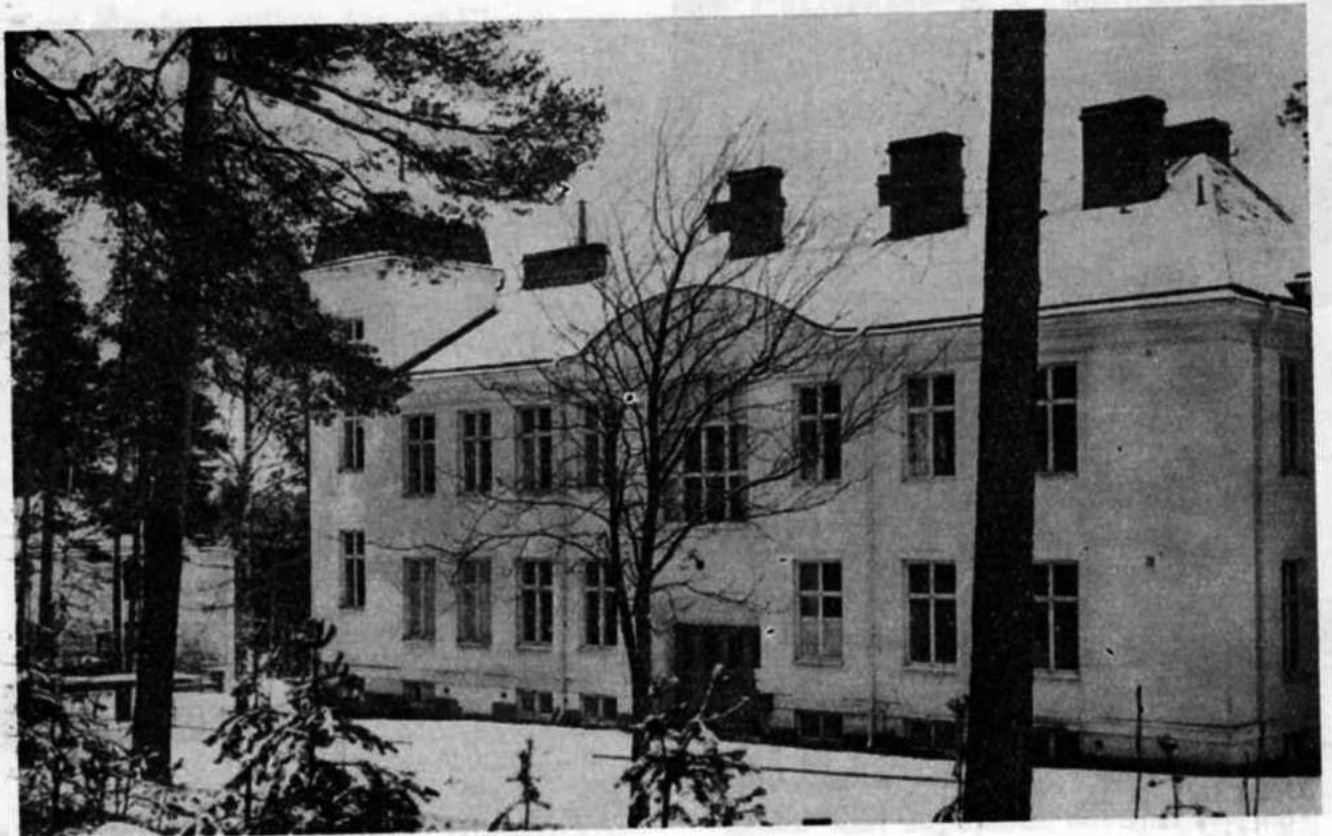
Det nya lasarettet i Lindesberg

I programmet för urtima landstingsmötet den 23—24 april 1961 ingår invigning av det nya lasarettet i Lindesberg. På söndagen före landstingsmötet inviges också sjuksköterskeskolan i Örebro. Landstingsdirektör L. Goth. Nilsson har forskat i protokollen och ger i detta nummer av Landstingsnytt en initierad skildring av anläggningarnas planering och uppförande. En redogörelse för Lindesbergslasarettets projektering lämnas av arkitekt SAR E. Bergenudd.

Lindesbergs sjukhem, som fungerat som provisorisk kirurgisk klinik, BB-avdelning och röntgenavdelning 1954—februari 1961.

*Lindesbergs tuberkulossjukstuga, provisorisk medicinsk klinik
1 september 1954—12 februari 1961.*

ETT LASARETT BLIR TILL

Ett lasarets tillkomst kan gestalta sig olika. Ibland är diskussionerna hetsiga och intensiva och det är svårt att komma fram till ett beslut. Ibland är det lätt att nå enighet. Men alltid är förverkligandet förenat med intensivt arbete.

Landstingets utredningar och beslut om lasarettet i Lindesberg har gått i enighetens tecken, och vid jämförelse med många andra företag har tiden mellan beslut och förverkligande icke varit lång.

LASARETTSFRÅGAN AKTUALISERAS 1947

Frågan om Lindesbergs sjukstugas utveckling till ett lasarett väcktes till 1947 års landsting av dess sjukvårdskommitté. Enligt en av landstinget tidigare fastställd plan skulle i Lindesberg uppföras ett kronikerhem såsom en tillbyggnad till sjukstugan. Om ett kronikerhem med 40 platser uppfördes i anslutning till sjukstugan beräknades detta draga en kostnad av 700.000 kronor. Skulle däremot sjukstugan på samma sätt som beslutats beträffande Hällefors sjukstuga omändras till kronikerhem, uppskattade kommittén kostnaderna för omändringarna till 100.000 kronor, varför 600.000 kronor skulle finnas disponibla för den sjukvårdsinrättning som skulle byggas i stället. Och sjukvårdskommittén fortsätter på följande sätt: "Härvid skulle det kanske synas ligga närmast till hands att uppföra en ny sjukstuga med arbetsmöjligheter för två läkare. Kommittén anser emellertid, därest tanken att inrätta kronikerhem i sjukstugan godtages, tidpunkten vara inne att diskutera frågan om ett normallasarett för norra delen av länet. Det är tydligt att med den utveckling sjukhusvården nödvändigtvis måste gå till mötes redan på grund av den nu mycket svåra platsbristen och ännu mera med tanke på de krav på sjukhusplatser, som den s. k. fria sjukvården

måste medföra, behov av ett icke obetydligt större antal sjukhusplatser kommer att föreligga. För norra delen av länet är en utökning av platsantalet icke tänkbar i annan form än ett lasarett. Lindesberg torde därvid vara den lämpligaste förläggningssorten för detta lasarett. Det bör utformas efter samma principer som Karlskogallasarettet, sålunda att till en början en kirurgavdelning uppföres, så förlagd och disponerad att den i framtiden, då behov därav må uppkomma, kan utbyggas till ett normallasarett samt med panncentral och ekonomiutrymmen m. m. dimensionerade och avpassade för eventuell utbyggnad. Lasarettet skulle i den första etappen erhålla ett vårdplatsantal av 64 à 68 (= två kirurgiska vårdavdelningar med vardera 32 à 34 platser) samt BB-avdelning med omkring 8 platser. Kostnaden för ett sådant lasarett kan, om eventuellt erforderliga bostäder i nuvarande läge lämnas åsido, beräknas till omkring 1.900.000 kronor. Som ovan nämnts, skulle omkring 600.000 kronor finnas disponibla för den sjukvårdsinrättning, som skulle ersätta sjukstugan. Inemot 1/3 av kostnaderna äro sålunda täckta, därest det förslag, som här diskuterats kommer till utförande. Ytterligare ett betydelsefullt skäl för detta förslag är att sjukstugatomten i Lindesberg är så liten att en tillbyggnad med kronikerhem blir svår att på lämpligt sätt realisera. Ännu mindre möjligheter finnas att, om så skulle behövas, i framtiden tillbygga sjukstugan. En så betydelsefull fråga som förslaget om ett lasarett för norra delen av länet kan givetvis icke bli föremål för beslut utan att föregås av en omfattande utredning".

Med detta konstaterande föreslog kommittén, att landstinget skulle besluta uppdraga åt förvaltningsutskottet att verkställa utredning, "huruvida ett lasarett med kirurgavdelning och BB-avdelning anses böra förläggas till Lindesberg, därest hem

PLAN FÖR KROPPS- SJUKVÅRDEN 1948

Till 1948 års landsting redovisade sjukvårdsberedningen och förvaltningsutskottet en av landstingets sjukvårdskommitté verkställd utredning med en plan för utbyggnad av länets kroppssjukvård. I denna plan indelades länet i fyra sjukhusområden. Till Lindesbergsområdet hänfördes Hällefors, Grythyttans, Kopparbergs, Ramsbergs, Nora och Lindesbergs provinsialläkaredistrikt, Nora och Lindesbergs städer samt 2/3 av Fellingsbro provinsialläkaredistrikt; ett område med en sammanlagd folkmängd av 51.000 personer.

Med utgångspunkt från förhållandena vid Karlskoga lasarett efter projekterad påbyggnad hade man räknat med ett vårdplatsantal av 56 per 10.000 invånare. För att nå detta tal skulle utöver sjukstugorna i Nora, Hällefors, Kopparberg och Ramsberg behövas ett lasarett i Lindesberg med 64 kirurgplatser, 64 medicinplatser, 12 isoleringsplatser, 8 öronplatser samt 8 BB-platser. I framställningen heter det vidare:

"Kommittén anser sålunda, att ett lasarett i Lindesberg av ungefärligen den storleksordning, som å sammanställningen ifrågasatts, synnerligen väl kan infogas i planen för landstingsområdets slutna kroppssjukvård och föreslår att förvaltningsutskottet erhåller i uppdrag att verkställa ytterligare utredning angående programmet för detta lasarett samt vid tidpunkt, då detta kan anses lämpligt, påbörja arkitektutredning och kostnadsberäkning rörande lasarett och inleda förhandlingar med Lindesbergs stad angående tomtmark för lasarettet. Kommittén förutsätter, att erforderligt och lämpligt tomtområde med gator, vatten- och avloppsledningar samt elkraftsledningar framdragna till tomtgränsen utan ersättning ställes till förfogande av Lindesbergs stad samt att staden åtager sig att svara för bostäder..." Programmet borde uppgöras med tanke på ett normallasarett med kirurg-

Lasarettets styresman överläkaren Rolf Rhodin poserar här under en modern operationslampa i det kakelklädda operationsrummet.

för kroniskt sjuka inrymmes i Lindesbergs sjukstuga".

Utan diskussion beslöt landstinget enhälligt bifalla sjukvårdskommitténs hemställan.

och medicinavdelningar, isoleringsavdelning, BB-avdelning och mindre öronavdelning. Särskilt borde dock övervägas, "hurvida med hänsyn å ena sidan till angelägenheten av att lasarettet kommer till stånd och å andra sidan till möjligheten att få realisera lasarettet, detsamma i en första utbyggnadsetapp endast bör omfatta kirurgavdelning med BB-avdelning på samma sätt som Karlskoga lasarett tillkommit."

Kommittén ansåg sig emellertid böra upptaga ytterligare ett spörsmål: "Nuvarande läkaren vid Lindesbergs sjukstuga uppnår om ett fåtal år pensionsåldern. Vid denna tidpunkt kan lasarettet i Lindesberg icke vara förverkligat. Det är emellertid av vikt, att då icke tillsättes en läkare vid sjukstugan, som icke kan övergå till lasarettet. Lämpligast synes sjukvårds-kommittén vara om till läkare vid sjukstugan kunde erhållas en kirurg, som framdeles kunde bliva lasarettsläkare å kirurgiska avdelningen vid nya lasarettet. En möjlighet att kunna beakta detta önskemål torde vara att den nuvarande sjukstugan i samband med sjukstugeläkarens avgång ändrades till lasarett."

Kommitténs skrivelse utmynnade i en hemställan, att ett lasarett skulle förläggas till Lindesberg, att förvaltningsutskottet skulle få i uppdrag att verkställa närmare utredning angående programmet för lasarettet och att vidtaga åtgärder för Lindesbergs sjukstugas förändring till lasarett. Liksom nästföregående år beslöt även 1948 års landsting utan debatt enhälligt bifalla sjukvårdskommitténs förslag.

SJUKVÅRDSPLANEN REVIDERAS

Till 1952 års landsting framlade en av landstingets förvaltningsutskott tillsatt kommitté ett förslag till revidering av planerna för utbyggnaden av sjukvården inom länet. Denna kommitté vågade inte sätta normerna för akutsjukhusvårdens inom länet utbyggnad så högt som tidigare utredningar. Ifråga om Lindesbergsområdet, an-

slöt sig kommittén till uppfattningen om lämpligheten av ett delat lasarett men påpekade, att tillkomsten av ett sådant måste påverka planerna för sjukstugorna inom norra länsdelen. Landstinget accepterade emellertid inte kommitterades förslag rörande akutsjukvårdens ordnande för andra delar inom länet utan beslöt tillsätta en kommitté på 11 personer för att ytterligare överväga dessa problem.

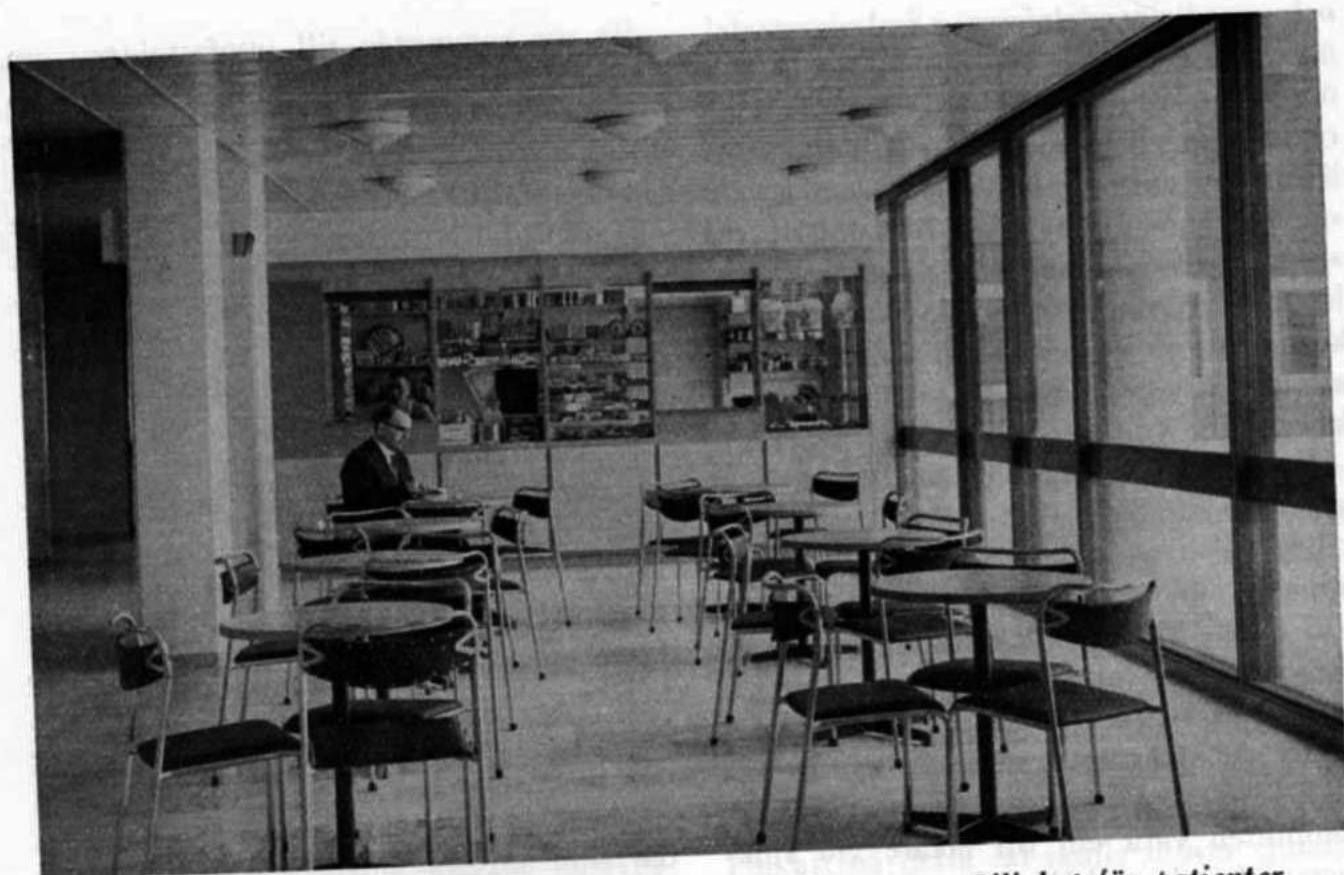
När denna landstingskommitté till 1954 års landsting redovisar sin utredning, är den enig om lämpligheten av ett delat lasarett i Lindesberg. Men detta ställningstagande ansåg kommittén borde medföra, att sjukstugorna i Nora och Ljusnarsberg omändrades. Sjukstugan i Nora borde ombyggas till tvåläkarmottagning och mottagningar för distriktsvård samt förebyggande mödra- och barnavård och därjämte utrustas med ett 40-tal vårdplatser för kroniskt sjuka. I sjukstugan i Ljusnarsberg borde likaledes inrymmas en tvåläkarmottagning samt 12 å 15 vårdplatser för akuta utrednings- och undersökningsfall samt för efterbehandling. För norra länsdelen summerar kommittén sålunda: "En utbyggnad enligt den här skisserade planen med ett modernt lasarett i Lindesberg, en modern sjukstuga i Hällefors, högklassiga läkarmottagningar med till dessa anknutna begränsat antal vårdplatser i Kopparberg och Nora samt sjukhem för kroniskt sjuka i Lindesberg, Kopparberg, Hällefors, Nora och Fellingsbro, synes innebära en ur sakliga synpunkter mycket tillfredsställande lösning av kroppssjukvården inom Västmanlandsdelen av länet."

LASARETTET I PROVISORISKA LOKALER

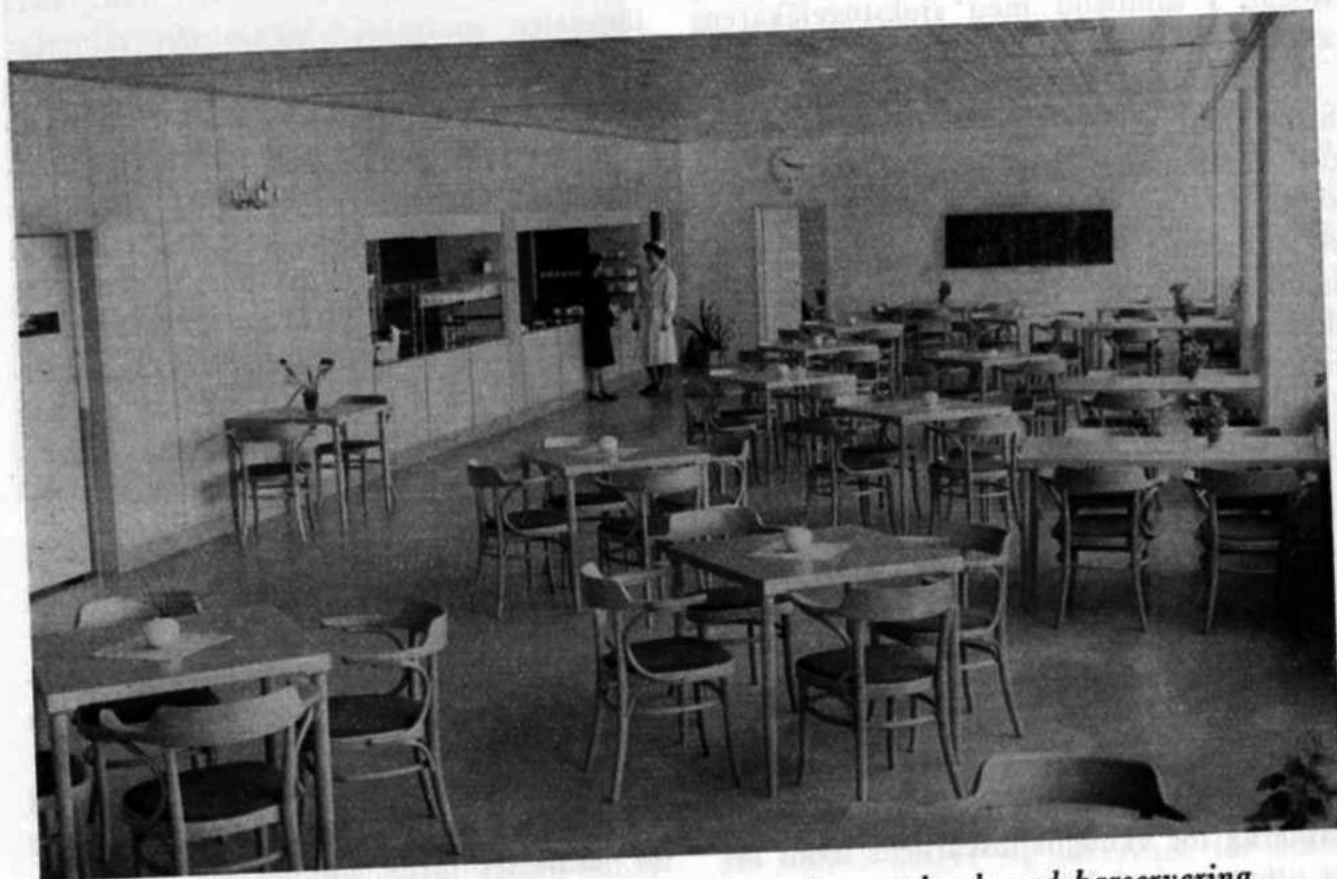
Beträffande Lindesbergs lasarett framlade inte kommittén något förslag utan konstaterade:

"Lindesbergs lasarett är redan inrättat och förslag till uppförande av nya lokaler för lasarettet torde komma att föreläggas innevarande års landsting."

Frågan om lasarett i Lindesberg i provi-

Försäljningskiosk med kaffeservering i entrehallen, ger möjlighet för patienter och besökande att inhandla frukt, tidningar, tobak etc.

Personalens matsal, som rymmer 90 platser, är anordnad med barservering, vilken synes till vänster på bilden.

Medicinska kliniken vänttrum. Mottagningsköterskan Karin Gustavsson gör noteringar om vårdsökande.

Dagrum på vårdavdelning. Avdelningsköterskan Astrid Strandgren i samtal med en patient. Till vänster skymtar i anslutning till dagrummet avdelningens röktrum.

soriska lokaler hade varit underställd 1953 års landsting. Sjukvårdskommittén hade nämligen vid kontakter med medicinalstyrelsen rönt full förståelse för ett lasarett i bergslagsområdet. Däremot var medicinalstyrelsen icke intresserad av att det nya lasarettet skulle starta som odelat lasarett ens såsom ett provisorium. Om en lasarettsläkartjänst på kirurgisk avdelning skulle inrättas från och med tidpunkten för sjukstugeläkarens pensionering, borde samtidigt även en lasarettsläkartjänst vid medicinsk avdelning tillskapas. Lokaler för en provisorisk medicinavdelning borde kunna erhållas i tuberkulossjukstugan och epidemisjukstugan. Kommittén resonerade sig fram till följande ståndpunkt: "Även om man måste ställa sig mycket tveksam till inrättande av en lasarettsläkartjänst på medicinsk avdelning under angivna förhållanden, bör dock förslaget prövas. Om Medicinalstyrelsen på detta sätt ger sin rekommendation till inrättande av ett delat lasarett i Lindesberg, torde man kunna ha anledning att räkna med, att man förhållandevis snart kan påräkna byggnadstillstånd för en tillbyggnad. Kommittén vill därför förorda att landstinget måtte bemyndiga förvaltningsutskottet att taga definitiv ställning till frågan om en provisorisk medicinsk lasarettavdelning inom nuvarande tuberkulossjukstugan i Lindesberg."

Sedan herr Gustaf Larsson yrkat bifall biföll 1953 års lagtima landsting enhälligt denna framställning.

FÖRVALTNINGSUTSKOTTET GICK RASKT TILL VERKET

Då epidemisjukstugan tagits i anspråk till sjukhem för långvarigt kroppssjuka kunde medicinalstyrelsens förslag om att i denna inrymma medicinsk mottagning icke genomföras. I stället upprättades ett förslag till tillbyggnad vid tuberkulossjukstugan av mottagningslokaler för den medicinska kliniken. Ritningsförslagen underställdes medicinalstyrelsen, och i förvaltningsutskottets protokoll för den 4 januari

1954 har antecknats, att medicinalstyrelsen den 23 december 1953 godkänt ritningar till provisoriska lokaler för delat lasarett i Lindesberg. Arbetet med iordningställande av de provisoriska lasarettlokalerna påbörjades härefter omedelbart. Den 1 september 1954 startade den medicinska avdelningen i de provisoriska lokalerna.

I sjukvårdsberedningens protokoll för den 5 mars 1954 inhämtas vidare att medicinalstyrelsen dels ledigförklarat lasarettsläkartjänsterna vid såväl den kirurgiska som den medicinska avdelningen vid lasarettet i Lindesberg, dels medgivit inrättande av en underläkartjänst å vardera avdelningen samt dels ock medgivit att en extra läkare finge anställas vid den kirurgiska avdelningen.

Såsom villkor för upprättande av det provisoriska lasarettet hade medicinalstyrelsen uppställt, att landstinget omedelbart måtte vidtaga åtgärder för förverkligandet av ett nytt lasarett.

Då 1952 års sjukvårdskommitté uttryckt förhoppningen att förslag till uppförande av nya lokaler för lasarettet torde komma att föreläggas 1954 års landsting hade den emellertid varit allt för optimistisk. Förvaltningsutskottet såg sig nämligen nödsakat meddela, att ett dylikt förslag icke kunde framläggas. Utskottet hade nämligen ansett det erforderligt att först göra en undersökning rörande möjligheterna att på sjukstugetomten vidtaga en sådan utbyggnad, att ett fullgott lasarett skulle kunna ställas till förfogande. Då det emellertid visat sig att tomten var otillräcklig för ändamålet hade utskottet lämnat arkitekten SAR E. Bergenudd uppdrag att utarbeta förslag till nytt lasarett. Ett sådant skissförslag förelåg visserligen men hade icke hunnit granskas av vederbörande sakkunniga.

Icke heller 1955 års urtima landstingsmöte fick ta ställning till förslaget till nytt lasarett. Däremot förelåg en framställning om inrättande av en röntgendiagnostisk avdelning inom det provisoriska la-

sarettet genom ianspråktagande av visst utrymme i bottenplanet i sjukstugan, varigenom kirurgiska vårdplatsantalet skulle minskas med 7. Förvaltningsutskottet konstaterar att erfarenheterna av den dittillsvarande verksamheten i de provisoriska lokalerna visat, att en utökning av röntgenresurserna vore ofrånkomlig, därest lasarettet skulle kunna upprätthålla en tillfredsställande verksamhet intill dess att nya lokaler kunde ställas till förfogande. Ehuru man icke kunde prestera någon tillförlitlig kostnadsberäkning var dock landstinget berett att enhälligt bifalla förvaltningsutskottets förslag och den 17 juli 1955 lämnade medicinalstyrelsen medgivande till anställande av lasarettsläkare vid röntgenavdelningen å Lindesbergs lasarett. Därvid hade ett komplett delat lasarett men med synnerligen provisoriska lokaler kommit till i norra länsdelen.

FÖRSLAG TILL NYTT LASARETT ANTAGES

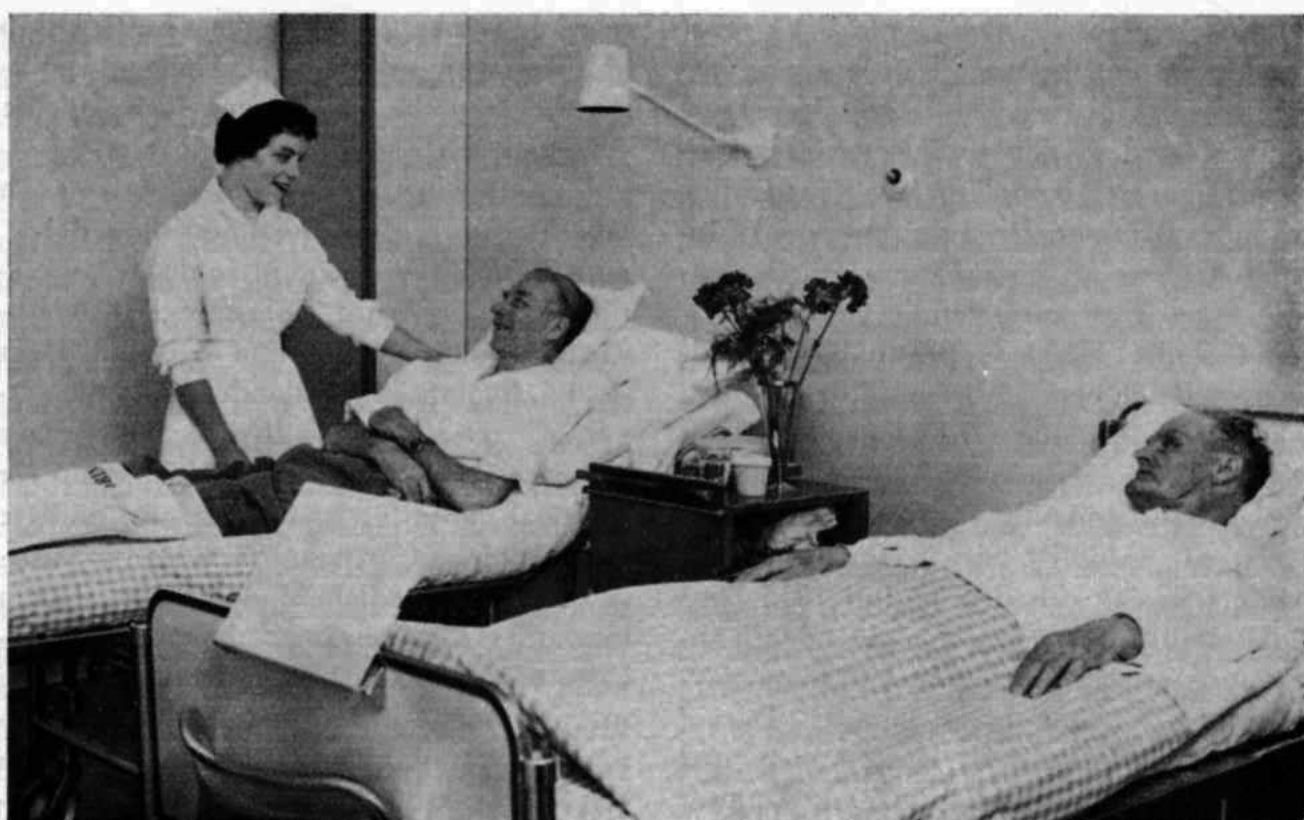
Till 1955 års lagtima landstingsmöte presenterades förslaget till nytt lasarett. Sjukvårdsstyrelsen och förvaltningsutskottet hade under utredningens gång enats om ett något ändrat och utvidgat program. Med hänsyn till angelägenheten av att bereda avlastning för den kirurgiska avdelningen i Örebro hade man ansett det lämpligt med en utökning av antalet kirurgiska vårdplatser vid Lindesbergs lasarett. En utökning av BB-avdelningen hade befunnits motiverad. Då den fortsatta utredningen visat att stora svårigheter skulle föreligga och betydande kostnader måste nedläggas för att omändra sjukstugan till ett ändamålsenligt sjukhem hade det ansetts lämpligare att inom den nya lasarettbyggnaden inrymma ett par vårdavdelningar för långvarigt sjuka. Det framlagda förslaget presenterades på följande sätt i sjukvårdsstyrelsens skrivelse till landstinget:

"I överensstämmelse med det sålunda ändrade programmet hade arkitekten utarbetat förslag till nybyggnad för lasa-

rett i Lindesberg. Byggnadens huvudkropp är föreslagen utförd i 7 våningar inrymmande från bottenvåningen och uppåt: entréhall och administrationslokaler, kirurgisk mottagning, medicinsk mottagning och laboratorium, röntgendiagnostisk avdelning, öron- och ögonmottagningar, operationsavdelning samt förlossnings- och BB-vårdavdelning. Till denna byggnad fogas så två flyglar, innehållande vårdavdelningarna. Den ena flygeln inrymmer i souterrängvåningen omklädnadsrum för personal jämte förrådslokaler samt däröver 4 vårdavdelningar, varav 3 avses för kirurgi och 1 för medicin. I den andra flygeln inrymmer i souterrängvåningen bl. a. lokaler för fysikalisk terapi, arbetsterapi m. m. och däröver 3 vårdavdelningar, varav 1 avsedd för medicin och 2 för kroniskt sjuka. Varje vårdavdelning avses för 30 patienter. I anslutning till den vårdflygel, som uppförts i 4 våningar över mark ordnas ekonomiavdelning med panncentral, kök, personalmatsal samt fritidslokaler för personalen."

"Enligt sjukvårdsstyrelsens uppfattning har arkitekten på ett föredömligt sätt utformat förslaget och i allt väsentligt nått goda planlösningar. Styrelsen anser därför att fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar snarast möjligt bör utformas i överensstämmelse med de framlagda skissförslagen."

"Den totala byggnadsvolymen för lasarettet har beräknats till c:a 44.000 m³. För den nu i huvudsak färdigställda sjukstugan i Hällefors har byggnadskostnaderna belöpt sig på i runt tal 150 kronor per m³. Med utgångspunkt från denna aktuella kostnad för en annan modern sjukhusbyggnad skulle totalkostnaden för Lindesbergs lasarett approximativt kunna uppskattas till 6,6 miljoner kronor. Det synes sjukvårdsstyrelsen önskvärt att åtminstone delanslag för lasarettets uppförande kan anvisas vid innevarande års landsting." Denna uppfattning delades av landstinget som utan debatt enhälligt beslöt "att låta uppföra nytt lasarett i Lin-

Interiör från ett tvåpatientrum på kirurgiska kliniken. Sjuksköterskan Marianne Berndtsson förhör sig om en patients önskemål.

desberg i huvudsaklig överensstämmelse med nu föreliggande av arkitekten E. Bergenudd upprättat förslag samt att för uppförande av nytt lasarett i Lindesberg ställa till förvaltningsutskottets förfogande ett anslag av 3.300.000 kronor av uttaxerade medel”.

Vid 1956 års lagtima landsting återkom Lindesbergs-lasarettet på det sättet att förvaltningsutskottet i anslutning till statförslaget hemställt, att ytterligare 3.300.000 kronor skulle anvisas av uttaxerade medel till kostnaderna för lasarettets bygget. I denna punkt bröts emellertid den hittillsvarande fullständiga enigheten i landstinget vid handläggning av frågan rörande Lindesbergs lasarett. Fyra reservanter inom första utskottet hade nämligen i syfte att åstadkomma en skattesänkning med 20 öre yrkat på, att anslaget till Lindesbergs lasarett skulle reduceras till 1 miljon kronor, men vid voteringen

följde landstingets majoritet förvaltningsutskottets förslag.

LASARETTSBYGGET STARTAR

I samband med granskningen inom den centrala sjukvårdsberedningen och medicinalstyrelsen blev förslaget till nytt lasarett föremål för vissa justeringar. Sedan dessa genomförts godkände medicinalstyrelsen genom beslut den 10 januari 1957 ritningarna. Arbetet med färdigställandet av fullständiga entreprenadhandlingar kunde härefter forceras.

Sedan byggnadstillstånd erhållits och till entreprenör för sprängnings- och schaktningsarbeten antagits Byggnads AB Casper Höglund påbörjades arbetet den 5 augusti 1957. Medan schaktningsarbetet pågick infordrades anbud på det egentliga byggnadsarbetet jämte VVS- och elinstallationer och i början av år 1958 kunde huvudentreprenören, Fackföreningarnas Byggnadsproduktion i Örebro, påbörja det egentliga byggnadsarbetet.

Mattransportvagnarna uppställda i vagnhallen vid köket. Ekonomiföreståndarinnan Sonja Sköldeström ser ut att vara belåten med sitt kök.

Bäddcentralen i lasarettets souterrängvåning, där ekonomibiträdet Gerda Westling är sysselsatt vid den stora vibrationsdammsugaren.

KOSTNADSRAMEN SPRÄNGS

Som i så många andra fall visade sig de verkliga kostnaderna bli betydligt högre än de beräknade. Hos 1959 års landsting måste därför förvaltningsutskottet begära ett tilläggsanslag till nybyggnaden av Lindesbergs lasarett med 4.100.000 kronor och därjämte ett särskilt anslag för planering och planering å 300.000 kronor. Samtidigt äskades anslag för utrustning av lasarettet med 2.500.000 kronor. De begärda anslagen beviljades av landstinget, men det skulle visa sig att även dessa belopp var otillräckliga och 1960 års landsting fick anvisa ett ytterligare tilläggsanslag med 550.000 kronor för lasarettets färdigställande.

De exakta kostnaderna är ännu icke kända men såvitt för dagen kan bedömas torde de totala byggnadskostnaderna bli c:a 11 miljoner kronor, kostnaderna för tomtens färdigställande c:a 500.000 kronor och utrustningskostnaden c:a 2.500.000 kronor. Inklusiv utrustning innebär detta en kostnad av i runt tal 64.000 kronor per vårdplats.

Utredningsarbetet för lasarettets planering har varit underställt sjukvårdsstyrelsen. Det väsentliga arbetet har dock utförts av arkitekt, konstruktör och konsulter i intimt samarbete med lasarettets överläkare och landstingsdirektören samt landstingets byggnadsingenjör. Ett otal sammanträden och konferenser har hållits, varvid mängder av detaljer i utformningen ingående diskuterats.

Byggnationen har verkställts genom landstingets byggnadskommitté med landstingets byggnadsavdelning som ansvarig för det dagliga arbetet.

Under utredningsarbetets gång har vissa förändringar skett i det program, som godtogs vid 1955 års landsting, vilket framgår av här nedan intagen sammanställning av lokalerna i de i lasarettet ingående byggnadskropparna.

Färdigställandet av lasarettet fördröjdes genom svårigheterna att erhålla anbud på inredningssnickerier till följd av

att flertalet snickerifabriker låg inne med stora beställningar och arbeten. I början av februari månad innevarande år kunde emellertid lasarettet tagas i bruk.

DE FÖRSTA PATIENTERNA FLYTTAR IN

Den 13 februari överflyttades den medicinska kliniken och samtidigt överfördes även patienterna från sjukhemmet. Röntgenavdelningens verksamhet överflyttades den 6 mars och BB-avdelningen tog de nya lokalerna i bruk efterföljande dag. Den 8—9 mars slutligen överflyttades kirurgiska kliniken verksamhet till det nya lasarettet.

Därmed hade den vid 1947 års landsting väckta frågan nått sin slutliga lösning, men denna slutliga lösning ter sig ganska annorlunda än den som med svaga konturer framträder i 1947 års landstingstryck. Något "kronikerhem" har icke inrymts i Lindesbergs sjukstuga. Det lasarett som man beräknade uppföra för omkring 1.900.000 kronor har växt en del i volymen och avsevärt mera i kostnad. Men det icke minst anmärkningsvärda i sammanhanget är att vid de många tillfällen "det växande lasarettet" i Lindesberg behandlats i landstinget har i sakfrågan icke fällts annat yttrande än vid ett enda tillfälle, ett stillsamt tillstyrkande av herr Gustaf Larsson.

LOKALUPPGIFTER BETRÄFFANDE LASARETTET

Byggnad A.

Källarplan: skyddsrum, obduktion, visningsrum, bastu, omklädnadsrum.

Bottenvåningen: entréhall, garderob, kiosk, administrationslokaler.

1 tr.: Kirurgisk mottagning med arbetsrum för överläkare och 3 underläkare, ambulansentré.

2 tr.: med. mottagning med arbetsrum för överläkare och 3 underläkare, centrallaboratorium.

3 tr.: röntgendiagnostisk avdelning.

- 4 tr.: förlossningsavdelning och BB-vårdavdelning med 15 platser.
 5 tr.: mottagningsavdelningar för ögon- och öronkonsulter, centralarkiv, jourrumsavdelning.
 6 tr.: operationsavdelning, sterilcentral, blodgivarcentral.

Byggnad B.

Souterrängvåning: sjukgymnastik, värmebehandling, badavdelning, arbetsterapi samt patientklädersförråd.

1—2 tr.: vårdavdelningar för långvarigt kroppssjuka med vardera 27 vårdplatser, fördelade på 4 st. 4-patientrum, 4 st. 2-patientrum och 3 st. 1-patientrum.

3 tr.: kirurgisk vårdavdelning med 31 vårdplatser, fördelade på 4 st. 4-patientrum, 6 st. 2-patientrum och 3 st. 1-patientrum.

Byggnad C.

Källarvåning: skyddsrum.

Souterrängvåning: bäddcentral, omklädnadsrum för sjuksköterskor och sjukvårdsbiträden, linneförråd.

Entréplan och 1 tr.: med vårdavdelningar med vardera 31 vårdplatser fördelade på 5 st. 4-patientrum, 4 st. 2-patientrum och 3 st. 1-patientrum.

2—3 tr.: kir. vårdavdelningar med vardera 31 vårdplatser fördelade på 5 st. 4-patientrum, 4 st. 2-patientrum och 3 st. 1-patientrum.

Byggnad D.

Källarvåning: dagrum för sjukvårdspersonal, centralföråd, pannrum, apparatrum och verkstäder.

Bottenvåningen: kök med beredningsrum och köksföråd, personalmatsal och kafferum.

ARKITEKT, ENTREPRENÖRER ETC.

Arkitekt: E. Bergenudd, Örebro.

Statisk konstruktör: Ingenjörfirma Sven Hultqvist, Örebro.

VVS-konstruktör: Vang Wangsons ingenjörbyrå, Örebro.

El-konstruktör: Elektriska Prövningsanstalten AB, Örebro.

Trädgårdsarkitekt: Jange Blomqvist, Västerås.

Byggledning: Ingenjör Bo Birger, Örebro.

Utrustning: Assistent Eyvor Ericsson, Örebro.

Byggnadskontroll: Tage Nilsson.

VVS-kontroll: Hans Andersson.

El-kontroll: Elektriska Prövningsanstalten AB.

Målningskontroll: Einar Wigrell.

Byggnadsentreprenör: Fackföreningarnas Byggnadsproduktion, Örebro.

Målningsentreprenör: Fackföreningarnas Byggnadsproduktion, Örebro.

Rörentreprenör: AB Björklund & Vedin, Örebro.

Ventilationsentr.: AB Bahco, Örebro.

Elentreprenör: Närkes Elektriska AB, Örebro.

Rostfri inredning: AB Rostfri Industri, Örebro.

Snickeriinredning: Jönköpings Möbelfabrik AB, Jönköping, AB A. Klaessons Möbelfabrik, Örebro, Snickeribolaget, Örebro, AB Östgren & Söner, Ramsberg.

Golvbeläggning: Fackföreningarnas Byggnadsproduktion, Örebro.

HUVUDLEVERANTÖRER FÖR UTRUSTNINGEN

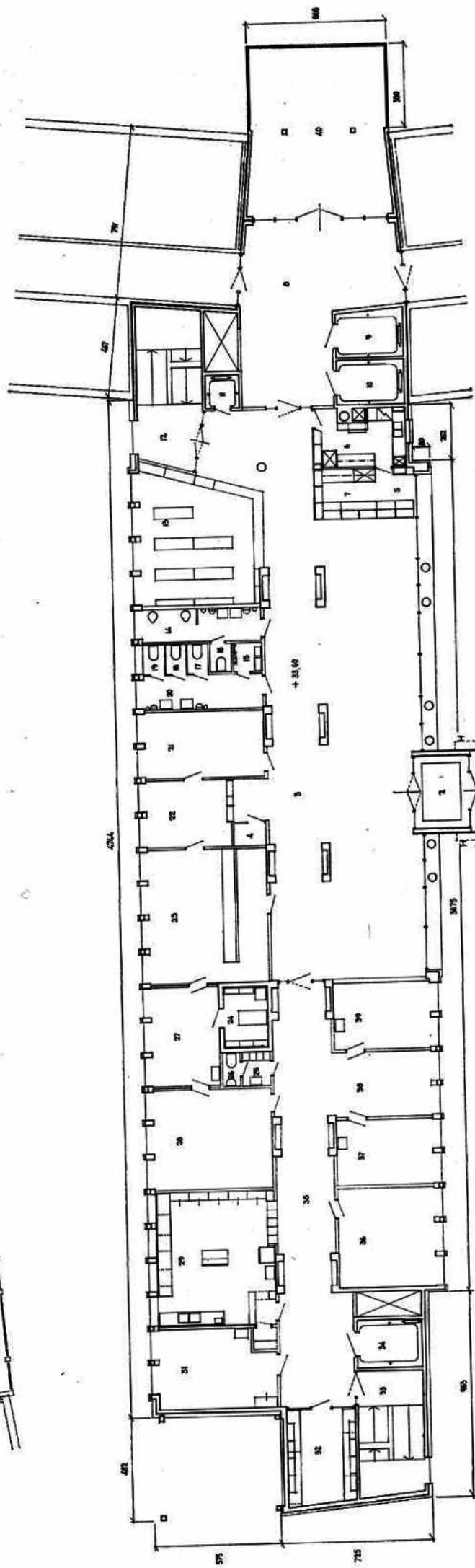
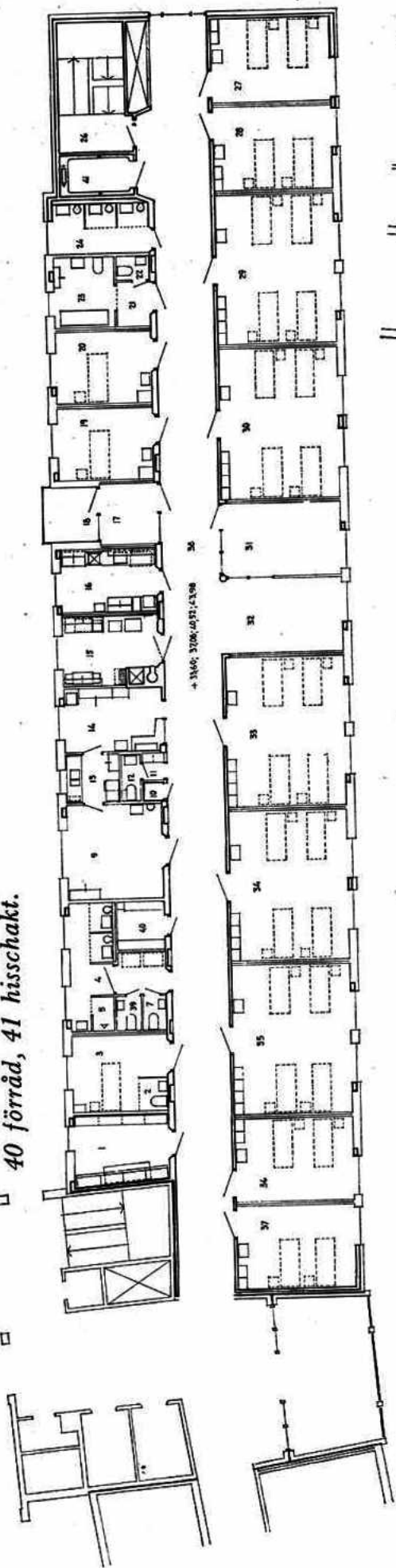
Möbler: AB. Sängfabriken, Stockholm, AB Hadar Schmidt, Örebro, Verkstads-Aktiebolaget Lindqvist, Motala, Konsum, Örebro.

Textilier: Klaessons Möbelfabrik, Fjugesta.

Armaturer: Ateljé Lyktan, Åhus.

Instrument- och sjukvårdsutensilier: AB Stille-Werner, Stockholm, Kifa, Solna, AB Helgestrands, Eskilstuna.

PLAN AV VÅRDAVDELNING: 1 förråd, 2 toalett, 3 patientrum, 4 tvättrum, 5 dusch, 6 passage, 7 toalett, 9 behandling, 10 telefonhytt, 11 omkl., 12 toalett, 13 steril, 14 vaktrum, 15 sköljrum, 16 kök, 17 blomsterrum, 18 balkong, 19—20 patientrum, 21 passage, 22 toalett, 23—24 toalett, 26 trapprum, 27—30 patientrum, 31 rökrum, 32 dagrum, 33—37 patientrum, 38 korridor, 39 toalett, 40 förråd, 41 hisschakt.

26 toalett, 27 bokföring, 28 syssloman, 29 apotek, 30—31 förråd, 32 kopiering, 33 trappa, 34 sänghiss, 35 korridor, 36 konferensrum, 37 husmor, 38 väntrum, 39 kurator, 40 balkong.

ENTREPLAN: 1 huvudentre, 2 vindfång, 3 entrehall, 4 telefonhytt, 5 servering, 6 kök, 7 kiosk, 8 hall, 9—10 sänghiss, 11 personhiss, 12 trappa, 13 garderob, 14 herrtoalett, 15 städ., 16—19 toalett. 20 damtoalett, 21 vaktmästare, 22 telefonväxel, 23 exp., 24 valv, 25 omkl.,

Lindesbergs lasarett

av arkitekt]SAR E. Bergenudd

Byggnadsvolym 54.226 m³.

Antal vårdplatser:

kirurg	93	(3 avd.)
medicin	62	(2 avd.)
långtidssjuka	54	(2 avd.)
BB	15	(1 avd.)

Totalt 224 vårdplatser

Behandlingsavdelningarna består av kir. mottagn., med. mottagn., röntgen, förlösning, ögon- och öron- samt operationsavdelning.

Vård- och behandlingsavdelningarna har givits en T-formad gruppering med en 7-vånings behandlingsflygel och två vårdflyglar i 3 resp. 4 våningar, utgående från anläggningens vertikala kommunikationscentrum — huvudtrappa, personhiss och två sänghissar. Denna lösning har gett synnerligen korta och bekväma förbindelser mellan vårdavdelningarna och olika behandlingsavdelningar. Till behandlingsflygelns bottenvåning har förlagts entréhall, administrationsavdelning och apotek. I anslutning till entréhallen finns försäljningskiosk med kaffeservering samt allmänhetens garderob. I behandlingsflygelns källare finns obduktionslokaler, bisättningsrum m. m. I vårdflyglarnas souterrängvåningar har inlagts personalens omklädningsrum, bäddcentral, lokaler för sjukgymnastik, bad och arbetsterapi.

Till den T-formade byggnaden har på ena vårdflygelns gavel anslutits en tvåvåningsbyggnad, inrymmande maskincentral, centralförråd, köksavdelning, personalmatsal och två sammanslagbara klubb- rum för personalen.

Garage för två ambulanser har byggts in i terrängen ovanför sistnämnda byggnad.

En central steriliseringsanläggning i anslutning till operationsavdelningen ombesörjer sterilisering av instrument, textilier, handskar m. m. för samtliga avdelningar.

Rengöring och ombäddning av sängar, dammsugning av bäddutrustning samt des-

sinfektion av sängar ombesörjes i en särskild bäddningscentral.

Maten transporteras till de olika vårdavdelningarna medelst eluppvärmda matvagnar. För personalen finns särskild matsal i anslutning till köket. Diskningen av vårdavdelningarnas glas och porslin utföres på resp. avdelning medan kantiner samt glas och porslin från personalmatsalen utföres centralt i kökets diskrum.

Byggnadsstommen är genomgående av armerad betong. Fasaderna är utfackade med lättbetong och uivändigt till största delen beklädda med rött fasadtegel från Lina tegelbruk. Behandlingsflygelns öst- och västfasader har utförts med smala pelare och bjälklagskanter beklädda med skumplastisolerade betongelement. Utfackningarna är, där de inte utgörs av fönster, beklädda med mörkblå Malmexskivor. Genom detta fasadsystem har fönster kunnat insättas eller utelämnas i de olika fasadfälten praktiskt taget endast med hänsyn till byggnadens inre. Den variation som genom detta tillfälligheternas spel erhöles i fasaderna har endast varit till fördel.

Yttertaken är till största delen belagda med aluminiumplåt.